

И покрај оптимистичкиот став на државниот врв за позитивни оценки во ноемврскиот извештај на Европската комисија и добивањето препорака за датум за отпочнување преговори со Унијата, повеќе од очигледно е дека Македонија и овој пат ќе извиси. Сепак, без оглед на тоа дали се исполнети останатите критериуми, со кои ЕУ ја условуваше земјава за таа да стане дел од нејзиното семејство, спорот околу името ја засени македонската интеграција во европското семејство.

Државниот врв навистина е во деликатна состојба, што да преземе а сепак да го зачува името кое државава го носела со векови наназад, зашто за своите потези ќе одговара пред генерациите кои доаѓаат. На крајот на краиштата, зошто ни е ЕУ, ако ние се откажеме од уставното име на Република Македонија. Вистината е дека држава без име не е држава, а освен тоа уцените од грчкиот сосед нема да запрат тука? Вреди ли да се изложуваме на таков ризик?

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

Немаме мандат да го ограничиме или да го ускратиме правото на национално и јазично самоопределување на било кој народ, во овој случај на македонскиот, бидејќи тоа е содржината на спорот која се крие зад оспорувањето на уставното име на Република Македонија, односно инсистирањето на Грција, нивната опструктивност во личната карта на ОН, која ја има секоја земја-членка, на Република Македонија да ѝ биде ускратено правото за национално, јазично определување и во графата националност и јазик да не стои терминот и придавката македонски. Ниту еден одговорен по-

ГИ ИСПОЛНИВМЕ УСЛОВИТЕ ЗА НАТО, А ПОРАДИ ИМЕТО НЕ СМЕ ДЕЛ ОД АЛИЈАНСАТА

литичар во земјава, без разлика дали е од власта или од опозицијата, нема да се согласи со такво нешто, бидејќи никој нема мандат тоа да го направи", вака им реферираше министерот за надворешни работи, Антонио Милошоски, на членовите на Комисијата за надворешна политика, пред заминувањето за Брисел, каде се очекува Европската комисија да ги навести контурите на ноемврски извештај за годишните постигнувања на Република Македонија во однос на евроинтеграциите.

И покрај оптимистичкиот став на државниот врв, повеќе од очигледно е дека Македонија не треба да се надева на позитивни оценки и на датум за преговори. Всушност, без оглед на тоа дали се исполнети останатите критериуми, со кои ЕУ ја условуваше земјава за таа да стане дел од нејзиното семејство, спорот околу името ја засени македонската интеграција во европското семејство.

А неодамна европатеникот и извештавачот за Македонија, Ерик Мејер, ни порача дека без компромис за името Македонија ќе остане во чекалната на ЕУ и на НАТО. Иако има земји кои ја признаа Република Македонија под уставното име, како што посочи тој, Грција е членка на Унијата и како таква нејзиното право на вето е реалност со која треба да се соочи нашата држава.

"Има земји кои ве признаваат под уставно име - Русите, Американците, Кинезите, но и Словенците кои се дел од ЕУ. Но, ова не е позицијата на Европската унија и на нејзините членки. Не е позиција на Грција која може да стави вето врз вашето членство. Така што нема решение без договор. Тоа не е мојот избор, но морам да кажам каква е реалната состојба. А тоа е дека тие ќе го блокираат вашиот влез во ЕУ. Доколку

вашата Влада одлучи да се откаже од членството, тоа е нејзино право".

ОПТИМИСТИ

Судејќи по развојот на настаните и заканите од јужниот сосед за блокада на нашиот влез во ЕУ, доколку не се реши прашањето за името, нормално е стравувањето дали Република Македонија ќе заостане зад Република Србија во однос на евроинтеграционите процеси, за што предупреди и Мејер. Сепак, во однос на иднината на македонската држава на полето на евроинтеграциите, коментарот на Милошоски е следен:

"Дали и овој пат ќе се случи некаков преседан останува да се види, но за нас е важно да ги исполниме осумте услови, според кои Комисијата ќе може да одлучува. Мојата прогноза за следните четири години е дека од Македонија ќе има вести на политичка стабилност, унапредување на мултиетничкиот модел на општеството, солиден економски развој и одвреме-навреме одредени повеќе или помалку популарни недоразбирања, препукувања или дискусии околу спорот со името".

И вице-премиерот за европски прашања, Ивица Боцевски, кој заедно со Милошоски, ќе патува за Брисел, размислува во слична насока:

"Целта на посетата е да известиме за нашиот прогрес во сферата на евроинтеграциите, воедно пред релевантните органи во Брисел да ја претставиме новата владина програма за работа и натамошниот тек на евроинтеграционите процеси. Ќе го презентираме и прогресот кој државава го направи во сферата на визната либерализација. Владата на РМ кон крајот на есента ќе успее да ги реализира сите нешта кои

НЕМАМЕ МАНДАТ ДА ГО УСКРАТИМЕ ПРАВОТО НА НАЦИОНАЛНОТО И ЈАЗИЧНОТО САМООПРЕДЕЛУВАЊЕ

ќе бидат поврзани со визната либерализација. Останатото, се разбира, е политичка одлука внатре во Унијата".

Политичка одлука беше и влегувањето, односно невлегувањето на Македонија во Алијансата. Иако беше констатирано дека сме ги исполниле сите услови за тоа, сепак во Букурешт извистовме поради спорот со името. Дали истото ќе се случи и со влезот во Унијата или, пак, ќе преовладаат здравиот

разум и правото дека секој може да се нарекува како што сака, иако Грција не мисли така и ја застапува тезата за чистотата на грчката нација која живее на нејзина територија? Што ако се реализираат стравувањата? Дали Македонија ќе остане единствената изолирана држава на Балканот? Доколку треба да се бара одговорност за ситуацијата во која ќе се најде Македонија, тогаш кој ќе треба да одговора? Дали одговорноста ќе биде само на оваа Влада или, пак, вината треба да ја сносат сите досегашни влади?

Сепак, вината за создавањето и за досега нерешениот спор за името со Грција не е само во Република Македонија. Можеби некогаш и некаде, како што вели и министерот Милошоски, во изминатите 15 години се направени погрешни проценки во однос на тактиката, но нерешавањето на проблемот не е заради уставното име туку, пред сè, поради рововската поставеност на грчкиот национализам, кој се употребува и за внатрешни политички цели.

ДЕЛИКАТНОСТ

Во овие моменти државниот врв навистина е во деликатна состојба, што да преземе, а сепак да го зачува името кое државава го носела со векови наназад, зашто за своите потези ќе одговара пред генерациите кои доаѓаат. Поговорката вели дека стапот има два краја.

Што ќе се случи доколку во интерес на ЕУ и на НАТО, Македонија се откаже од уставното име? Е, тогаш ќе се бара одговорност за оној кој тоа го направил, односно го трампа името за влез во овие институции. На крајот на краиштата, зошто ни се ЕУ и НАТО, ако ние се откажеме од уставното име на Република Македонија? Вистината е дека држава без име не е држава, а освен тоа, сигурно уцените од грчкиот сосед нема

"Република Македонија е подготвена за разумен пристап и изнаоѓање разумен компромис, но нашиот потенцијал за компромис, за жал, сметам дека е помал од потенцијалот на грчкиот национализам, кој се спроведува во изминатите 15 години и има ригиден пристап, кој почива на негирањето на правото на национално - јазично самоопределување на македонскиот народ... Грција, а не Македонија, е страната во разговорите која не е подготвена за компромисно решение за името... Нивната фригидност и законаност во рововите на една непопустлива позиција, која има цел да го наруши нашиот суверенитет, достоинство и право на самоопределување, е вистинската причина, заедно со нивните домашни корупциски скандали, зошто засега немаме поместување напред во разговорите за името".

Антонио Милошоски

"Македонија која од 2005 година беше следната успешна приказна на Балканот по Хрватска, ја изгуби својата позиција и нејзиното место го зазема Србија. Се очекуваше дека по Хрватска, која треба да влезе во ЕУ во 2011 г., Македонија требаше да биде прва по неа. Но, сега веќе се очекува дека Србија ќе биде следната по Хрватска. Тоа сега е разликата. Македонија го изгуби своето место".

Ерик Мејер

да запрат тука? Вреди ли да се изложуваме на таков ризик?

Треба ли да се откажеме од великаните на македонската античка историја, особено од имињата Александар Македонски и Филип Втори, за што бевме и предупредени. И грчката шефица на дипломатијата, Бакојани, посочи дека премиерот Груевски ќе биде тој кој ќе ја сноси одговорноста за поразот во европските интеграции ако не покаже флексибилност. Нејзината постапка донекаде можеме да ја разбереме, таа си ја брани својата нација, но како да го разбереме ставот на македонската опозиција во однос на името на државата. Барем во овие моменти, кога станува збор за националните и за државните интереси, и власта и опозицијата, треба да имаат заеднички став - против промена на македонското име. Доколку не се реши спорот со името, опозицијата смета дека 2008 година ќе биде уште една изгубена година за Македонија во однос на евроинтеграциите, но Милошоски е со одговор дека постојат граници кои не смеат да се поминат за да се дојде до компромис.

Македонија петнаесет години прави отстапки во однос на грчките услови, а Грција, за жал, не мрдна ниту со мал прст за надминување на спорот.

Во овој контекст е и дискусијата на Милошоски пред Комисијата за надворешна политика, во која констатира дека решавањето на проблемот го

отежнува позицијата на официјална Атина, според која треба да се утврди име за една употреба. Тоа би значело менување на Уставот на РМ, менување на пасошите и на личните карти.

"Суверенитетот на една држава кој почива на граѓаните е изразен во Уставот и би било несериозно Република Македонија под притисок и со уцени да дозволи измени на нејзиниот Устав и на другите документи кои се поврзани со интегритетот и суверенитетот на државата..."

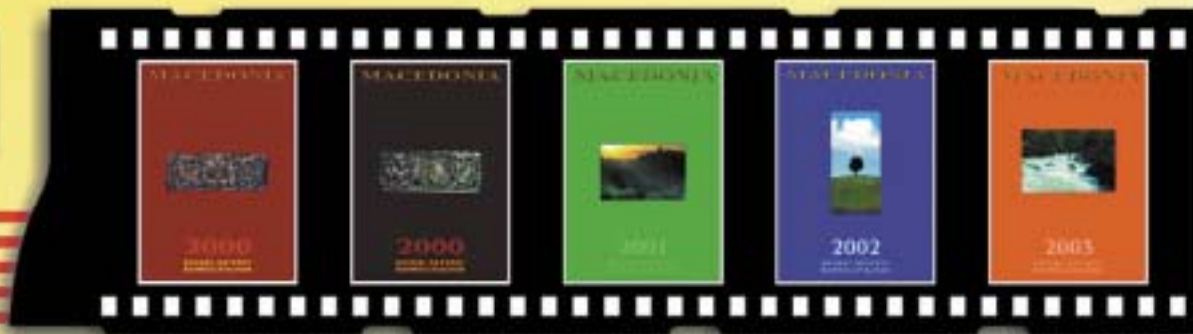
Активностите на реалација Република Грција-Република Македонија се интензивираа откако македонскиот премиер Никола Груевски побара во преговорите за името да се вклучи и решавањето на статусот на децата бегалци, но и статусот на македонското малцинство во Егејскиот дел на Македонија. Изјавата на државниот врв дека Македонија ќе го интернационализира егејското прашање и дека Македонија ќе продолжи без застој да работи на евроатлантските интеграции, уште повеќе ја разлути Атина, која Македонците ги оквалификува како иредентисти.

Но, кога некој го бара она што му припаѓа според сите меѓународни стандарди, тогаш тој не е иредентист. Друго е прашањето за политиката на Грција за негација на сè што е македонско и за двојната политика, која одредени институции ја водат кон Република Македонија.

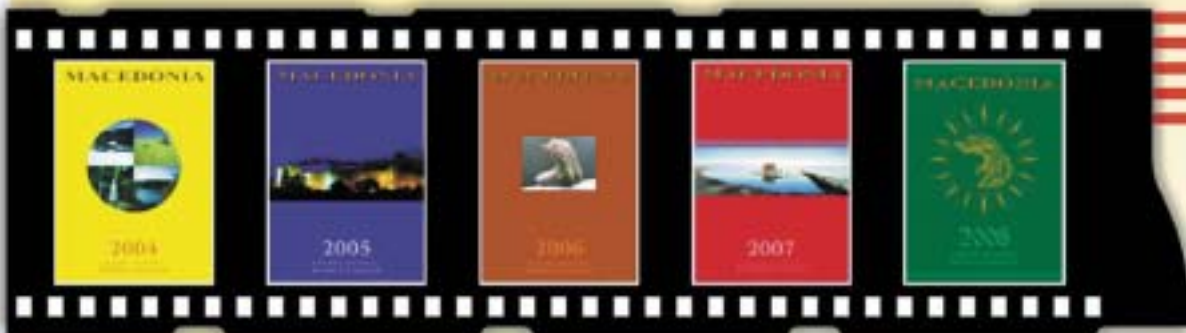

"Министерот Милошоски лови во матна вода. Милошоски мора да престане да фантазира. Националниот консензус во Грција по ова прашање е силен. Она што е неопходно е лидерите во Скопје да се согласат за прифатливо име, едно кое ќе се користи од сите - тоа ќе го реши проблемот. ...Се разбира, ние рековме и тие знаат дека европска и евроатлантска перспектива не може да има доколку не биде решено прашањето за името, кое е основа за добрососедски односи. Грција нема да дозволи надворешната политика да ѝ биде македонизирана, бидејќи постојат и многу поважни прашања".

Дора Бакојани

MARKETING, PUBLISHING AND VIDEO PRODUCTION

str. "11 Oktomvri" no. 86-2/12
1000 Skopje, Macedonia
tel/fax: ++389 2 3128 155
mobil : ++389 70 367 925
marili@marili.com.mk
www.marili.com.mk